

FU Dnr N 2015/66917/PUB

Näringsdepartementet
n.registrator@regeringskansliet.se

Bostäder att bo kvar i. Bygg för gemenskap i tillgänglighetssmarta boendemiljöer (SOU 2015:85)

Sammanfattning

Utredningen tar ett helhetsgrepp över äldres boendesituation på bostadsmarknaden både vad gäller åtgärder som stödjer kvarboende samt flytt till en lämpligare bostad. Länsstyrelsen i Stockholm ställer sig positiva till flertalet av förslagen, särskilt stödet till installation av hiss, ändringarna i bostadsförsörjningslagen samt höjningen av bostadstillägget. Vad gäller investeringsstöd till trygghetsbostäder kan det vara en fördel att först genomföra den föreslagna utvärderingen innan ytterligare stöd införs.

Länsstyrelsens bedömning är att finansieringen som föreslås är rimlig.

Om stöden införs vill Länsstyrelsen uppmärksamma att det kommer innebära en ökad arbetsvolym, resursbehov och kompetensutveckling för Länsstyrelsens del.

Över 700 000 bostäder behöver tillkomma fram till 2025, därför är det nödvändigt att det regelförenklingsarbete som påbörjats fortsätter. När bostadsbristen är stor behöver tiden för plan- och byggprocessen kortas för att nya bostäder snabbt ska kunna byggas.

Synpunkter på utredningens förslag

Åtgärderna som föreslås i utredningen syftar för det första till att göra det lättare för människor att ordna sitt boende på äldre dar. För det andra att förbättra kommunernas planering för att kunna möta det ökade behovet av bostäder för äldre.

Det finns en förhoppning att flyttkedjor ska startas genom att äldre flyttar till nyproducerade bostäder. För äldre som bor i egna hem och som har låga kostnader för boendet framstår det ofta som oförmånligt och besvärligt att flytta. Många äldre väljer att bo kvar trots att de skulle föredra en annan bostad. De flesta vill också bo kvar i sin bostad så länge som möjligt, men många bostäder är inte lämpliga eftersom hiss ofta saknas eller att bostaden inte är tillgänglig av andra skäl.

Ett stort antal pensionärer saknar ekonomiska resurser för att flytta till en lämpligare bostad. Många äldre, särskilt kvinnor, har en så låg inkomst att en flytt inte är ett alternativ.

Datum
2016-01-25

Beteckning
101-43767-2015

Antalet äldre ökar och utmaningarna är många. Därför är det positivt att utredningen tar ett helhetsgrepp om äldres möjligheter på bostadsmarknaden.

Länsstyrelsen vill också framföra att alla ordinarie bostäder som byggs ska byggas så att det går att bo i dem i livets alla skeenden. Över 700 000 bostäder behöver tillkomma fram till 2025, därför är det nödvändigt att det regelförenklingsarbete som påbörjats fortsätter. När bostadsbristen är stor behöver tiden för plan- och byggprocessen kortas för att nya bostäder snabbt ska kunna byggas.

De föreslagna åtgärderna

1. Förbättra tillgängligheten i befintliga bostäder

Länsstyrelsen är positiv till ett fortsatt statligt stöd till kommunala inventeringar av tillgängligheten i flerbostadshusområdena. Myndigheten är också positiv till ett nytt statligt stöd för installation av hiss i befintliga flerbostadshus. Tillgång till hiss är en av de viktigaste åtgärderna i en fastighet för att göra det möjligt för äldre att kunna bo kvar i sin bostad. Bra att stödet kopplas till tillgänglighetsåtgärder i entrén. Stödet föreslås handläggas av Länsstyrelserna som behöver bygga upp nya rutiner för detta. Om stödet inrättas förutsätter Länsstyrelsen att medel anslås för administration och kunskapsuppbyggnad. Länsstyrelsen är också positiv till att det nuvarande kravet i plan- och bygglagen på att undanröja enkelt avhjälpna hinder i publika lokaler och på allmänna platser utsträcks till att gälla hinder i eller i anslutning till entréer och trapphus i flerbostadshus.

2. Fler bostäder för äldre

Även om merparten av utredningens förslag handlar om att underlätta för äldre att bo kvar i sina bostäder så delar Länsstyrelsen synpunkterna att det även kan behövas fler trygghetsbostäder. Däremot är det en fördel om den utvärdering av trygghetsbostäder som föreslås först genomförs innan ytterligare stöd införs. Utvärderingen är viktig eftersom det byggts förhållandevis få trygghetsbostäder. Hyrorna i trygghetsbostäderna är höga, bland annat eftersom kostnaden för gemenskapsutrymmen vanligen läggs till hyran. Det finns exempel på kommuner där socialtjänstförvaltningen betalar hyran för gemenskapsutrymmen och det har visat sig kostandseffektivt. Trygghetsbostäder är till för den som är över 70+. Utredningen föreslår att länsstyrelsen, om det finns särskilda skäl, ska kunna bevilja undantag från denna regel ner till 65 år. Länsstyrelsen anser inte att det är myndighetens uppgift att kunna medge att lägenheterna hyrs ut till personer under 70 år. Det är en kommunal fråga. De nuvarande stöden har för länets del inneburit att stöd hittills beviljats för cirka 3 600 bostäder i särskilt boende, samt för 250 trygghetsbostäder.

Länsstyrelsen ställer sig positiv till en särskild satsning till Boverket på att sprida kunskaper och erfarenheter om strategisk planering av bostadsförsörjningen för de äldre. Det är också positivt att SKL har förklarat sig vara berett att ansvara för att upprätthålla en plattform för ett sådant nätverk.

Datum
2016-01-25

Beteckning
101-43767-2015

Länsstyrelsen delar utredningens synpunkter att kunskaper om befolkningen inte alltid tas med i planeringen, trots att det står i socialtjänstlagen att socialnämnden ska medverka i samhällsplaneringen. Därför är det föreslagna tillägget till bostadsförsörjningslagen bra. Tillägget markerar frågans vikt och gagnar inte bara äldre utan befolkningen i stort, och särskilt grupper som hemlösa, hushåll med små inkomster och personer med funktionshinder.

3. Underlätta flytt – och kvarboende

Länsstyrelsen är positiv till förslaget av en höjning av bostadsutgiftstaket i bostadstillägget. Det gör det möjligt för pensionärer med låg inkomst att efterfråga en lämpligare bostad – oavsett om det gäller att kunna bo kvar efter en renovering eller att flytta till en annan bostad.

Vad gäller förslaget om ett förtydligande i bostadsförsörjningslagen av kommunens ansvar om att kommunen ska erbjuda aktuell och lättillgänglig information om nuvarande och planerat utbud av bostäder i kommunens olika delar så är Länsstyrelsen mer tveksam. Tanken är god, men det kan finnas svårigheter för kommunen att ha sådan information aktuell på ett lättillgängligt sätt. Kommunen ska ha antagna riktlinjer för bostadsförsörjningen och där ska det finnas en marknadsanalys över de äldres behov av bostäder.

Finansiering

Åtgärderna finansieras genom omprioriteringar inom utgiftsområde 18. Länsstyrelsens bedömning är att omprioriteringen är rimlig. Den föreslagna höjningen av bostadstillägget finansieras inom utgiftsområde 3. Om stöden införs vill Länsstyrelsen uppmärksamma att det kommer innebära en ökad arbetsvolym, resursbehov och kompetensutveckling för Länsstyrelsens del.

Beslutet har fattats av länsöverdirektör Magdalena Bosson med utvecklingsledare Henrik Weston som föredragande. I den slutliga handläggningen har samhällsbyggnadsdirektör Patrik Åhnberg, deltagit.

Magdalena Bosson

Henrik Weston

N Registrator

Från: Weston Henrik <Henrik.Weston@lansstyrelsen.se>
Skickat: den 28 januari 2016 11:17
Till: N Registrator
Ämne: Länsstyrelsen Stockholm svar på SOU 2015:85
Bifogade filer: Länsstyrelsen Stockholms svar.pdf

AppServerName: klaradia
DocumentID: N2015/06917-5
DocumentIsArchived: -1

Hejsan, bifogar Länsstyrelsen Stockholms svar på SOU 2015:85 Bostäder att bo kvar i. Bygg för gemenskap i tillgänglighetssmarta boendemiljöer.

Häls/Henrik Weston
Länsstyrelsen Stockholm
070/2327576

- I princip all post och e-post till regeringen och Regeringskansliet blir allmän handling. Det innebär bland annat att allmänheten och massmedia har rätt begära att få ta del av innehållet.